

Budapest, 2014. március 17.

A magyar lakosság belföldi és külföldi utazásai 2013-ban – A KSH keresletfelmérésének adatai alapján –

1. A magyar lakosság többnapos belföldi utazásai 2013-ban

- **2013-ban a magyar lakosság 33,2%-a vett részt többnapos belföldi utazáson**

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatai szerint 2013-ban a magyar lakosság 33,2%-a vett részt többnapos belföldi utazáson, a belföldi utazási aktivitás valamivel csökkent a 2012. évihez képest. 1–3 éjszakás utazáson a lakosság 24,7%-a (2012: 27,0%), 4 vagy ennél több éjszakás utazáson a lakosság 17,7%-a (2012: 18,1%) vett részt. (Az egynapos belföldi utazásokról nem készített felmérést a KSH.) A legnagyobb utazási aktivitás a Közép-Dunántúl tervezési-statisztikai régióban (44,7%, előző évhez képest nőtt az arány) élőket jellemezte, a legkisebb az Észak-Alföld tervezési-statisztikai régió (26,8%) lakóit.

Az előző évhez képest 2013-ban 17,7%-kal csökkent a magyar lakosság által tett többnapos belföldi utazások száma, ami így is csaknem elérte a 14,1 millió utazást. Ezek 70,6%-a 1–3 éjszakás utazás (-20,7%), 29,4%-a 4 vagy több éjszakás (-9,4%) utazás volt.

A belföldi utazásból való kimaradás okai között (akárcsak a megelőző években) az anyagi okok vezetnek (az utazásból kimaradók 49,2%-a említette). A második legnyomósabb indokot az egészségügyi okok jelentik (19,3%). A munkából adódó kötelezettségek 9,4% otthon maradását indokolták. 2012-höz képest csökkent azok aránya, akik az anyagi nehézségeket említették az utazásból való kimaradás okaként, miközben az egészségügyi korlátokat említők aránya nőtt.

A lakóhely szerint viszonylag jelentős eltérések figyelhetők meg, például az anyagi korlátok átlagon felüli mértékben akadályozták a Dél-Dunántúl, valamint az Észak-Alföld, a Közép-Magyarország és a Dél-Alföld tervezési-statisztikai régió lakóit. Egészségügyi okokat az Észak-Magyarország régióban említettek legnagyobb arányban.

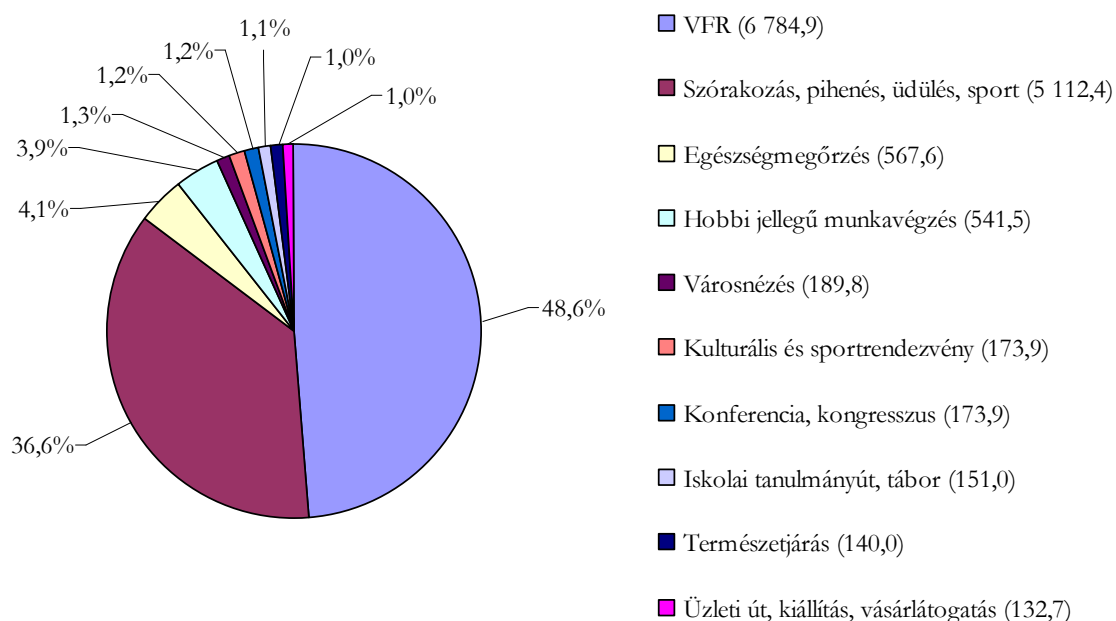
- **A turisztikai célú utazások leggyakoribb motivációja a rokonok, barátok, ismerősök meglátogatása, valamint a szórakozás, pihenés, üdülés, sport**

A többnapos belföldi utazások zöme (99,4%-a, 14,1 millió utazás) turisztikai motivációval történt, ami 2012-höz viszonyítva 15,4%-kal (2545 ezer utazással) kevesebbet tesz ki. A szabadidős turisták száma 16,3%-os csökkenést mutat, viszont az üzleti turizmus 53,2%-os növekedést ért el. A turisztikai motivációk közül a leggyakrabban a rokonok, barátok, ismerősök meglátogatását (VFR=VisitingFriends&Relatives) említették (a turisztikai motivációjú utazások 48,6%-a), amit a szórakozás, pihenés, üdülés motiváció követett (36,6%-kal).

A szabadidős turisztikai motivációval utazók száma a VFR nélkül kisebb mértékű, 13,9%-os csökkenést mutatott. A turisztikai motivációjú utazások fő cél szerinti megoszlását az 1. ábrán mutatjuk be.

1. ábra

**A turisztikai célú többnapos belföldi utazások megoszlása motiváció szerint
2013-ban (ezer utazás)**

Megjegyzés: A gyógykezelés nem szerepel a KSH kérdőívében. Forrás: KSH

Többnapos belföldi utazáson összesen 59,9 millió napot töltöttek el a magyarok (16,8%-kal kevesebbet, mint 2012-ben). Turisztikai célú többnapos belföldi utazásra 59,5 millió napot szánt a lakosság (-13,5%), amelyből szabadidős céllal 58,6 millió napot (-14,1%), üzleti céllal 953,3 ezer (+56,5%) napot töltöttek el a belföldi utazók. A szabadidős turisták által eltöltött napok száma a VFR nélkül kisebb, 11,6%-os csökkenést mutatott. Szórakozás, pihenés, üdülés, sport céllal 26,5 millió napot töltöttek el, barátok, rokonok, ismerősök felkeresésével 24,4 millió napot. A leghosszabb tartózkodási idő a szórakozás, pihenés, üdülés sport motivációval utazókat jellemezte (5,2 nap), de viszonylag magas az iskolai tanulmányúton, táborozáson részt vevők (5,1 nap), illetve az egészségmegőrzés miatt utazók tartózkodási ideje (4,7 nap) is.

- **A turisztikai célú többnapos belföldi utazásokhoz kapcsolódó kiadások 0,1%-kal csökkentek**

2013-ban a többnapos belföldi utazások során a magyar lakosság összesen 258,4 milliárd forintot költött, ami 2012-höz képest 3,1%-os csökkenésnek felel meg. Ezen belül a turisztikai motivációjú utazásokra fordított kiadás (257,4 milliárd forint; -0,1%) a teljes összeg 99,6%-át tette ki. Az üzleti turisták költségei 2013-ban 35,7%-os növekedést mutattak, míg a szabadidős turisták

költésénél 0,7%-os csökkenés mutatkozott, viszont ha a szabadidős turisták költségeit a VFR nélkül vizsgáljuk, akkor 0,3%-os növekedést tapasztalhatunk.

A legnagyobb bevétel (157,2 milliárd forint; -1,2%) a szórakozás, pihenés, üdülés, sportmotivációval történt utazásoknak köszönhető, jelentősek továbbá a VFR-hoz (52,6 milliárd forint; -4,0%) és az egészségmegőrzéshez (23,3 milliárd forint; +8,5%) kapcsolódó kiadások is.

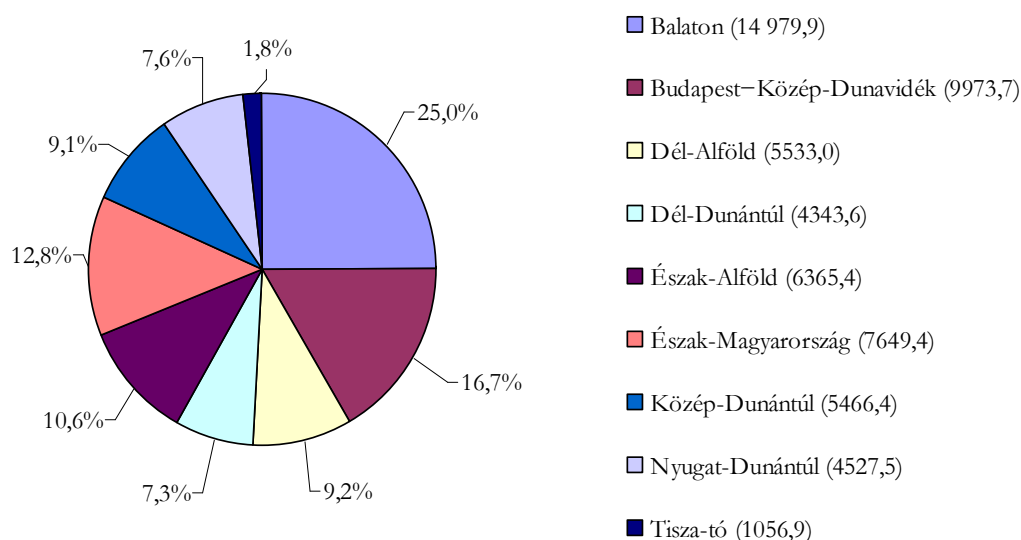
A fajlagos (egy fő egy napjára jutó) költség a többnapos belföldi utazások során 4315 forint (+16,6%), a turisztikai célú többnapos belföldi utazások során 4332 forint (+15,5%) volt. A legnagyobb fajlagos költség az egészségturizmus (8778 forint), valamint a kulturális rendezvény, sportrendezvény meglátogatása motivációval utazókat (7187 forint) jellemezte, lakóhely szerint pedig a Közép-Dunántúl tervezési-statisztikai régióban élőket (4665 forint). (A hosszabb, négy és több éjszakai utazások esetében szintén az egészségturizmus motivációval utazók fajlagos költsége a legmagasabb.)

- **A legtöbb időt a Balaton régióban töltötték el, a legtöbb utazás is ebbe a régióba történt**

A többnapos belföldi utazások *időtartama* alapján a legnépszerűbb úti cél a Balaton turisztikai régió volt 2013-ban: összesen 15,0 millió napot töltöttek itt a magyarok, 12,5%-kal kevesebbet, mint 2012-ben. A második „helyezett” a Budapest–Közép-Dunavidék régió 10,0 millió nappal, 2013-ban az ebben a régióban töltött idő 30,6%-kal kevesebb volt, mint 2012-ben. A dobogó harmadik fokára Észak-Magyarország került 7,6 millió (-12,4%) nappal (2. ábra). (A turistákra vonatkozóan régiós adatokat nem publikál a KSH.)

2. ábra

A többnapos belföldi utazások megoszlása időtartam és az úti cél régiója szerint 2013-ban (ezer nap)

Forrás: KSH

A többnapos belföldi utazások *száma* alapján ugyanígy alakult a sorrend, a *kiadásokat* figyelembe véve viszont kissé eltérően: 1. Balaton, 2. Észak-Magyarország, 3. Budapest–Közép-Dunavidék.

Az átlagos tartózkodási idő a Balatonnál (5,6 nap), a Nyugat-Dunántúlon (4,4 nap) és a Tisza-tónál (4,2 nap) volt a leghosszabb. Az egy fő egy napjára jutó költség a Nyugat-Dunántúlon (5446 forint) és a Balatonon (5426 forint) volt a legmagasabb.

A belföldi utazások során továbbra is az a legjellemzőbb, hogy az úti cél vagy a saját régióban, vagy valamely szomszédos régióban található, továbbá mindenhol népszerű a Balaton és a Budapest–Közép-Dunavidék régió is. A hosszabb, legalább 4 éjszakai utazások legkedveltebb úti célja – Észak-Magyarország – kivételével valamennyi tervezési-statisztikai régióban a Balaton (turisztikai) régió.

Valamennyi turisztikai régióban a rokonok, barátok, ismerősök meglátogatása a legfontosabb motiváció, kivéve a Balatonnál, ahol a szórakozás, pihenés, üdülés, sport. A második helyen – a Balaton kivételével – a szórakozás áll. A harmadik legnépszerűbb utazási cél – a Budapest–Közép-Dunavidék, a Tisza-tó és a Közép-Dunántúl kivételével – az egészségmegőrzés. Utóbbi három régióban a hobbi jellegű munkavégzése a harmadik hely.

- **A belföldi utazók többsége ismerősöknél vagy szállodában száll meg**

A legfontosabb motivációval összhangban a legnépszerűbb szálláshely is a rokonok, barátok, ismerősök által biztosított szálláshely volt, az utazások 53,2%-ában itt szálltak meg a belföldön utazók. Szállodát 22,1%-ban, saját nyaralót, házat 12,3%-ban vettek igénybe. (2012-ben szállodában 16,8%-ban, saját nyaralóban 16,1%-ban szálltak meg.) Az utazáson eltöltött napokat figyelembe véve kissé nagyobb, 24,3%-os a szállodák részesedése.

A kiadásokat tekintve ugyanakkor kiemelkedő a szállodában megszálló turisták részesedése: az összes kiadás 48,8%-a (126,2 milliárd forint, ami 2012-höz képest 8,9%-os növekedést jelez) tőlük származott 2013-ban. Ez a szállodában megszálló turisták átlagot meghaladó, 8656 forintos fajlagos költségének köszönhető.

A különböző motivációval utazók között jelentős eltérések figyelhetők meg az igénybe vett szálláshelyek tekintetében:

- a szórakozás, pihenés, üdülés, sport motivációval utazók elsősorban szállodában és saját nyaralóban,
- a városnézés céljából utazók rokonoknál, barátoknál, ismerősöknél és szállodában,
- a természetjárók saját nyaralóban, házban, illetve rokonoknál, barátoknál, ismerősöknél,
- az egészségük megőrzése miatt utazók szállodában és panzióban,
- a konferenciára, kongresszusra utazók szállodában,
- az üzleti utazók szállodában és panzióban,
- a kulturális vagy sportrendezvényre utazók szintén rokonoknál, barátoknál, ismerősöknél, illetve szállodákban szállnak meg.

- **A legnépszerűbb közlekedési eszköz a személygépkocsi**

Belföldön messze a legnépszerűbb közlekedési eszköz a személygépkocsi, motor és lakóautó kategória (73,4%), amit az autóbusz (14,8%) és a vasút (11,5%) követ. A belföldön vonattal utazók részesedése 1,2 százalékponttal csökkent 2012-höz viszonyítva.

3. A magyar lakosság külföldi utazásai 2013-ban

- **2013-ban a magyar lakosság összesen 16,0 millió külföldi utazást tett**

2013-ban a magyar lakosság összesen 16,0 millió külföldi utazást tett, 0,9%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban. Ezek több mint kétharmada (70,0%-a, vagyis 11,1 millió utazás) egynapos utazás volt. 2012-höz képest az egynapos külföldi utazások száma 1,2%-kal, a többnapos külföldi utazások száma (2013-ban 4,9 millió utazás) 0,2%-kal csökkent.

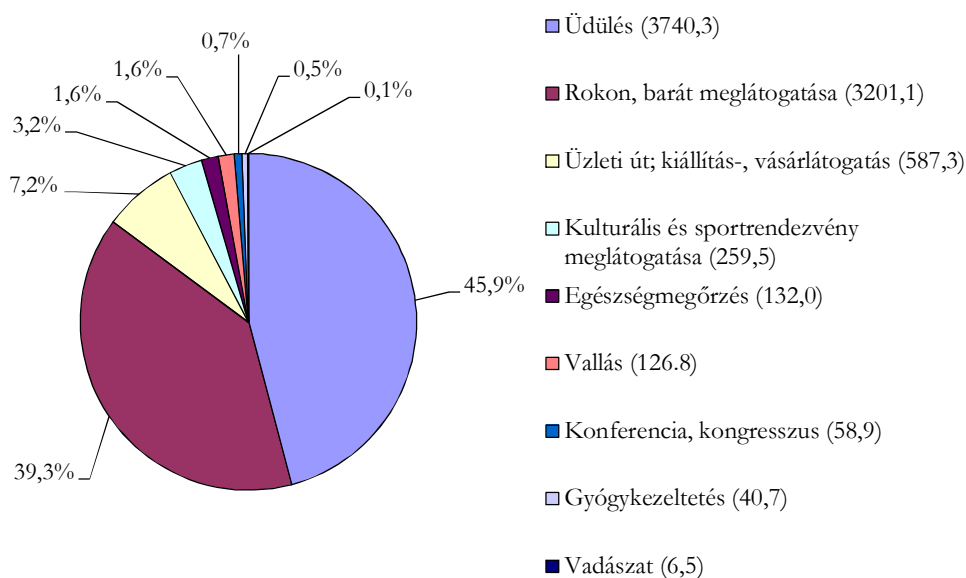
Az összes utazás 51,0%-a (8,2 millió utazás) történt turisztikai motivációval. A turisztikai célú utazások száma 2012-höz képest 5,4%-kal nőtt. Az egynapos utazások nagyobbik része (65,4%-a) nem turisztikai céllal, hanem vásárlás, tanulás, munkavégzés és üzletelés céljából történt, miközben a többnapos utazások többségét (88,3%-át) valamilyen turisztikai motiváció vezérelte. Ez utóbbi motivációval 4,3 millió többnapos külföldi utazás történt, amely 2012-höz képest 0,8%-os növekedést jelentett. A turisztikai motivációjú külföldi utazások 47,2%-a egynapos, 52,8%-a többnapos volt.

- **A külföldre utazó turisták leggyakoribb motivációja az üdülés**

A turisztikai célú (egy- vagy többnapos) külföldi utazások legfontosabb motivációja az üdülés (45,9% említette), valamint a rokonok, barátok meglátogatása (39,3%) volt 2013-ban. A harmadik leggyakrabban említett ok az üzleti út, illetve valamilyen kiállítás, vásár meglátogatása volt (7,2%). Gyógykezeltetés, egészségmegőrzés céljából, valamint vallási okokból elsősorban egy napra látogattak külföldre a magyarok. A motivációk megoszlását a 4. ábrán mutatjuk be.

4. ábra

**A turisztikai célú külföldi utazások megoszlása motiváció szerint
2013-ban (ezer utazás)**

Forrás: KSH

- **Kismértékben nőtt a külföldi utazásokon eltöltött idő**

2013-ban összesen 44,6 millió napra utaztak külföldre a magyarok, 1,6%-kal többre, mint egy évvel korábban. Ezt a pozitívumot többnyire a többnapos külföldi utazásokon eltöltött idő (2,6%-os) növekedése okozta, ugyanakkor az egynapos utazásokon eltöltött idő kevesebb volt 2013-ban.

Turisztikai céllal 31,6 millió napot töltött külföldön a magyar lakosság, 2,5%-kal többet, mint 2012-ben. Ez az egynapos turisztikai célú utazásokon eltöltött idő 11,0%-os, valamint az többnapos turisztikai célú utazásokon eltöltött idő 1,4%-os növekedéséből adódott.

- **A többnapos turisztikai célú külföldi utazások átlagos időtartama 6,5 nap**

2013-ban a külföldre történő utazások átlagos hossza 2,8 nap, a turisztikai célú külföldi utazások átlagos hossza pedig 3,9 nap volt, az utazás motivációjától függően azonban a tartózkodási idő igen változatos képet mutat: a vallási célú utazások átlagosan 1,7 napos időtartamától a rokonok, barátok meglátogatása miatti utazások átlagosan 4,4 napos időtartamáig. A többnapos turisztikai célú utazások átlagos hossza 6,5 nap. A többnapos utazások közül a gyógykezelés céljából történő utazások hossza emelkedik ki, amely átlagosan 9,2 nap volt, ez a 2012-es 6,8 naphoz képest jelentős növekedést mutatott.

- **Turisztikai célú külföldi utazásra 387,3 milliárd forintot költött a magyar lakosság**

A külföldi látogatások során a magyarok összesen 505,7 milliárd forintot költöttek el, 2,0%-kal kevesebbet, mint 2012-ben. Ebből a turisztikai célú külföldi utazások részesedése 76,6%, vagyis 387,3 milliárd forint volt, ami 0,1%-os növekedést jelent az előző évhez viszonyítva.

Egynapos turistautakra 21,1 milliárd forintot (a külföldre tett utazások 5,4%-a, 2012-höz képest +1,3%), többnapos turistautakra 366,2 milliárd forintot (a külföldre tett utazások 94,6%-a, 2012-höz képest +0,1%) költöttek.

A költség legnagyobb hányadát az üdülési célú utazásokra fordított kiadások (228,1 milliárd forint, a turisztikai célú utazásokon elköltött összeg 58,9%-a) tették ki, de jelentős volt a VFR (85,3 milliárd forint, 22,0%), valamint az üzleti út, kiállítás és vásár (58,0 milliárd forint, 15,0%) szerepe is. Kulturális és sportrendezvények felkeresése során 7,7 milliárd forintot (2,0%), konferenciákon és kongresszusokon 5,6 milliárd forintot (1,5%) költöttek el külföldön a magyarok.

- **A magyar (szabadidős és üzleti) turisták legnépszerűbb úti céljai Németország és Ausztria**

2013-ban a többnapos turisztikai célú utazások esetében Németország (649,5 ezer utazás) és Ausztria (606,2 ezer utazás) volt a legnépszerűbb úti cél a magyar lakosság körében. A tíz legjelentősebb desztináció közé a Cseh Köztársaság, Szlovákia, Románia, Horvátország, Ukrajna, Szerbia, Olaszország és Franciaország tartozott még (1. táblázat).

1. táblázat

**A turisztikai motivációjú többnapos külföldi utazások
legnépszerűbb úti céljai 2013-ban**

	Ország	Utazások száma
1.	Németország	649 465
2.	Ausztria	606 241
3.	Cseh Köztársaság	400 752
4.	Szlovákia	363 693
5.	Románia	362 010
6.	Horvátország	220 953
7.	Ukrajna	183 319
8.	Szerbia	181 860
9.	Olaszország	145 902
10.	Franciaország	142 732

Forrás: KSH

A magyar lakosság belföldi és külföldi utazásairól 2004 óta gyűjt statisztikát a Központi Statisztikai Hivatal. A legfontosabb eredményeket a KSH honlapján elérhető stADAT-ban, Tájékoztatósi adatbázisban, a Nemzetközi utazásokról szóló statisztikai tükörben, valamint a Jelentés a turizmus ... évi teljesítményéről című kiadványban teszik közzé. További információ a turisztikai kereslettel foglalkozó KSH-felmérésekről az alábbi linke kattintva olvasható:

http://www.ksh.hu/apps/meta.objektum?p_lang=HU&p_menu_id=110&p_ot_id=100&p_obj_id=OG
[T](#)

További információk:

Magyar Turizmus Zrt.
Kutatási Iroda
Tel.: 488-8710
Fax: 488-8711
E-mail: kutatas@itthon.hu
Internet: www.itthon.hu